

GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek

N^{er.} 79.

7. Lipca 1828.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

C. K. Rząd krajowy ogłosił następujące
U w i a d o m i e n i e.

Protektorami i przyjaciółmi szkół trywijałnych oznaczyli się w roku 1827 przez poprawę nposażen nauczycieli i sprawienie książek naukowych dla uboższej młodzieży szkolnej, jakoto: c. k. rzeczywisty Radca Gubernijalny i Krajczy horonny JW. Tomasz Kawaler Dąbski; Ur. Jan Pawlikowski, dziedzic Zawidcza; Ur. Izidor Pietrnski, dziedzic Lachowic podróżnych; Ur. August Zabielski, dziedzic Przewozic; Ur. Felix Kaw. Żurakowski, dziedzic Hluboczka wielkiego; Parochowie gr. kat. obrz.: JX. Bazyl Broszniowski w Studziance; JX. Andrzej Mogielnicki, Kapłan w Medynie; Ur. Antoni Baczyński, oraz zastępca Dziekana w Żurawnie, JX. Onufry Zielinski w Katoholinie; JX. Mikołaj Mogilnicki, razem Dziekan w Koszowie; JX. Piotr Tyszyński w Horodystawicach; JX. Bazyl Roński w Podjankowie; JX. Sabba Angietłowicz w Romanowie; JX. Paweł Antolski w Łanach; JX. Grzegorz Wielkopolski w Bóbrce; JX. Michał Stachniski w Uszkowicach. i JX. Mikołaj Łopuszański w Chlibowicach Swińskich.

Rząd krajowy podaje z ukontentowaniem imiona tych przyjaciół szkół do publicznej wiadomości, z należąną dla nich podzięką.

We Lwowie d. 17. Czerwca 1828.

— Z Wiednia d. 28. Czerwca. —

Podług wiadomości o zdrowiu Jego C. W. Arcyksięcia Rudolfa, Kardynała i Arcybiskupa Ołomunieckiego, datowanej pod d. 24. z. m., powiększając się nadzieje szczęśliwego końca choroby, która mocno wzbudzała obawę.

Za najwyższym rozkazem Cesarza Jegomości, przywdzieje Dwór żałobę w d. 29. t. m. po J. K. W. Karolu Augustie; W. Xięciu Sasão-Wejmarckim i Eisenachskim, i taką bez odmiany przez dni ośm nosić będzie.

(G. W.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ameryka.

Przez pakietbot Jamaicki, nadeszły z Kolumbii do Anglii wiadomości, z których okazuje się, że owa rzeczpospolita zamyśla ze swoim południowym sąsiadem, rzeczpospolitą Peru, wieść spory. Przyczyny do tego kroku podają umieszczone tu wyjnki z Gazety Kolumbijskiej, (Gazeta urzędowa Bogocza). Z resztą wielkie Zgromadzenie narodowe w Okana zostało otworzone, i Minister Skarbu Castello, przyjaciel Boliwara, Prezydentem tegoż obrany. Zdaje się, że skarbu kraju zajął szczególniejszą uwagę Boliwara. Zanim opuścił stolicę wydał kilka wyroków do reformy zarządu fiskalnego.

Oto jest namieniony wyjmek z Gazety Kolumbijskiej z d. 9. Marca: Rząd Kolumbijski zaniedbywał umyślnie okazać swojej sprawiedliwej niechęci względem nieprzyjacielskiego postępowania rzeczypospolitej Peruwiańskiej. Życząc sobie utrzymania przyjacielskich związków z ową rzeczpospolitą, zawartych pod czas wojny, która się skończyła osiągnięciem przez nią niepodległości, bolesną jest dla nas namieniać o okoliczności, która daje powód do zerwania pobrego między obudwoma sąsiednimi Państwami porozumienia. Zdaje się, że postępowanie Kolumbii, nie sprawiło innego skutku, jak tylko ten; że w sprzymierzeńcu wzbudziło dumę i skłoniło go do wyrządzenia obelgi, na którą sobie Kolumbija nie zasłużyła. Delikatne i pojednawcze postępowanie rządu naszego podczas pobytu Libertadora w Peru, względem nie usprawiedliwionych pretensyj do prowincyj Jean i części Mainas, odplacono nam tēm, że naszą trzecią dywizyją posiłkową pobudzone do powstania, które doprowadziło do najścia południowych prowincyj naszej rzeczypospolitej. Potym czynnie, wypędzono gwałtem naszego sprawującego interesa, rezydentów Kolumbijskich, a dzieło wiarołomstwa dokonczono nareszcie przez spisek i bunt, dokonany w wojsku Kolumbijskiem w Lapaz. Nie chcemy tu przytaczać różnych innych czynności podobnego rodzaju, wystawiających nieprzyjazny duch rządu Paruwijańskiego, poprze-

staniemy na tém, gdy powiemy, iż niezaniebawano żadnej sposobności, do wyrządzenia nam obelgi i że środki przedsięwzięte pod pozorem dania nam satysfakcyi, skończyły się po większej części na tém, że powiększyły przyczyny naszych zażaleń. Taki stan rzeczy nie może trwać długo. Żaden naród nie może posiadać szacunku, jeżeli nie nada prawom swoim poszanowania i powagi, jakie ma dla praw innych narodów. Dalej chcieć pojednania byłoby to słabością, i obwiniano by nas, o nieczułość na sławę narodową, gdybyśmy mieli wstręt od kroków nieprzyjacielskich przeciwko sąsiedniemu narodowi, któryby nie był osiągnął nieocienionych błogosławieństw wolności i niepodległości, gdybyśmy go byli po przyjacielsku i szczerze nie wspierali. Nadeszła chwila, w której interesa państwa wymagają stanowczo odmiany w postępowaniu. Wymaga tego bezpieczeństwa ojczyzny naszej. Niestuszne zajęcie prowincyi Jean i Mainas — chęć wcielenia kilku naszych Departamentów do Rzeczypospolitej Peruwijańskiej i ku osiągnięciu tego kary godnego zamiaru, użycie własnych naszych wojsk, — powstanie, zrządzone między naszym wojskiem w Boliwii, — słowem wszystko okazuje rządzą Peruwijańskiego chęć do sporów z naszą Rzeczypospolitą, która żadnych nie szczędziła ofiar, aby Peruwijanów podniosła ze stanu niewoli i ucisku do stopnia niepodległego narodu. Tak się rzeczy mają względem Kolumbii, lecz nie mniemy są ważne i względnie całego amerykańskiego sątego lądu. Peru starało się obalić podstawę, na której oparte nadzieje naszej harmonii, mianowicie, iżby żadne Państwo nie mieszało się do politycznych urządzeń drugiego, i aby każde posiadało spokojnie kraj, który do niego, jako dawniejsza osada Hiszpańska należał. Może ten jest zamiar powszechnego interesu, aby utrzymać na wodzy dumę Państwa, którego polityka tak widocznie zmierza do zaburzenia spokojności swoich sąsiadów. Tymczasem Kolumbija nie życzy sobie, sprowadzić wojnę na ląd stały. — Wzywaliśmy Peru po kilkakroć, aby zatwierdziło traktat w Panamie zawarty, w którymto przypadku wielkie zgromadzenie byłoby naszych sporach Sędzią polubownym. Nie zważano na naszą odezwę; zwracamy dla tego uwagę różnych Państw Ameryki na nasze postępowanie. Były świadkami naszego umiarkowania; obawiamy się, iżby nie były wezwane za świadków naszej zemsty.

Wiadomości z Guayaquil donoszą, że w początkach Stycznia ważne zdarzenia zaszły w Limie. Odkryto tam spisek, zamierzający do obalenia teraźniejszego rządu i wyniesienia Jenerała Santa Cruz; na czele tego znajdował się sławny

Vidaurre, i tenże wraz z czterema Pułkownikami i dwudziestą innemi osobami, największe mającemi wpływy, został uwięziony. W wyższem Peru było także zamieszanie, i wszystko zapowiada tamże wojnę domową. (G. W.)

Brazylija.

Podług wiadomości z Rio de Janeiro z d. 20. Kwietnia, zbuntowało się w Bahii 1200 murzynów niewolników. Gubernator postąpił pułk murzynów prowincyjnych przeciwko tymże, którzy z taką zaciętością uderzył na nich, iż z owych 1200 nie uszło więcej jak 200. Reszta 1000, poginęła od bagnetów.

W Rio de Janeiro, podług powyższych wiadomości, powstały rozruchy, z powodu przybycia 2000 ludzi nowo zwerbowanych Irlandczyków. Ludzie ci zebrani z motłochu, dopuścili się wszelkiego rodzaju bezprawii. Popiwszy się, przechodzili ulice, popelniając wszędzie rabunek i gwałt. Musiano wystać przeciwko nim wojsko narodowe. Pułkownik Anglik w służbie Brazylijskiej, upoważniony do zwerbowania tych ludzi, został przez Ministra wojny oddalony, ponieważ zlecenia swojego tak źle dopełnił. (G. W.)

Portugalija.

Biskup z Porto na list, pisany do niego przez Radę wojenną, w którym taż go prosi, aby Duchowieństwo swoje o zaszytych odmianach uwiadomił, odpowiedział, iż natychmiast uczyni zadosyć żądaniu nowego rządu. Konzultowie zagraniczni oświadczyli także, że oznajmią Posłów właściwych Dworów w Lizbonie o zaprowadzeniu Rady wojennej. Wybór Junty tymczasowej odbył się w sposobie następującym: Rada wojenna wydała w dniu 20. Maja następujący okólnik: »Rada wojenna, zebrana w imieniu Don Pedra IV., żąda wybrać mężów, godnych sprawować urząd tymczasowej Junty, mającej zamiar utrzymać prawosć owego dostojnego Władcy. Zatem wzywają ich, aby się stawili w południe w pałacu Rady, iżby na wybór siedmiu Członków, z których rzeozona Junta składać się będzie, głosować mogli.«

Osoby powyższym okólnikiem zwołane, zebrały się w południe w obecności wielu widzów. Po zamknięciu głosowania ułożono akt następujący: »W dniu dwudziestego Maja roku zbawienia 1828 w Porto, w salach radnych tegoż miasta, Rada wojenna, ogłosiwszy w dniu 18. manifest, wydany dla utrzymania prawnej powagi Don Pedra, zebrała się z Deputowanymi z różnych stanów, których imiona poniżej wy-

rażone, do mianowania tymczasowej Junty, upoważnionej bronić prawnej powagi rzeczono-go dostojnego Monarchy. Wybór nastąpił taki: Prezydentem wybrany został Jenerał Porucznik Antonio Hypolito da Costa 46 głosami. Vice-Prezydentem Pułkownik Ferreri 42 głosami. Na Członków Junty rzezonęj otrzymali: Senhor Moraes Sarmiento 46 głos., Pułkownik Francisco da Gama Lebo Potelbo 45, Chrystyano Nicolao Kopke 41, Desembargador Jose Joaquim Gerador Desampai 40 i Francisco Ignacio Vanzeller 35 głosów. Ponieważ żaden inny kandydat nie miał więcej, jak 9 głosów, — przeto ci Panowie zostali ogłoszeni Członkami Junty. Aby ustanowienie Junty i onej wybor oznajmić, ułożył ten dokument Joao Nogueira Gandia, Sekretarz rządu w Porto. Poczém ustanowienie Junty ogłoszono z balkonu budowy, zebranemu na placu nowym (*Plaza nova*) Indowi, który skoro chorągiew miejska została rozwinięta, wydał głośnie okrzyki. Oficerowie 10. pułku strzelców udali się razem do Rady dla złożenia jej powinszowania i wynurzenia przychylności ku ślachetnej sprawie prawości.

Dziennik Oportski z d. 23. umieścił wyrok Junty, mianujący P. Cardoza da Cunha Corregidorem w miejscu tego, który uciekł z miasta.

Rozkaz Rady wojennej zakazuje korrespondencyi z urzędem wojennym w Lizbonie, i wzywa dowódców wszelkiej broni, aby nadesłali raporta o stanie wojsk swoich.

Gazety Londyńskie zawierają następujący cokolnik Posłów Cesarza Jmci Brazylijskiego znajdujących się przy Dworach Wiedeńskim i Londyńskim do wszystkich poselstw w Europie:

Z Londynu d. 10. Czerwca 1828.

Ponieważ Cesarz Jegomość w charakterze swoim jako Król Portugalski w swojej wysokiej mądrości przewidział wypadek, w którymby Rejencyja Jego król. Wysokości Infantowi Dom Miguel poruczona, w skutek zamieszek w Portugalii zająć mogących, lub w skutek prawnej przyczyny, niedozwalającej Jego król. Wysokości wykonania obowiązków, istnieć przestała, i w tym celu podpisanym udzielił raczył pełnomocnictwa, aby weszli w urzędowe związki z tym rządem, jakiby także w skutek tego i stosownie do artykułu 93. Konstytucyi, w Jego najjaśniejszém imieniu do obrony niezaprzeczonej praw Króla Jmci do korony Portugalskiej został ustanowiony; — przeto my podpisani Pełnomocnicy, dowiedziawszy się z żalem, że tym sposobem przewidziany przez rządzą mądrość naszego dostojnego Władcy przypadek istotnie nastąpił, wykonaliśmy niezwłocznie wspomniane rozkazy i weszliśmy z proceinicyjną Juntą niedawno w Oporto ustanowioną w

bezpśredni związek, aby prawą powagę Króla Dom Pedra utrzymać, a którą stosownie do naszych instrukcyj za prawy rząd tak długo uważać będziemy, dopóki Król Jmci Najprawowierniejszy ostatecznie, i zupełnie zawiadomiony o terażniejszych okolicznościach nie urządzi rodzaju i sposobu rządzenia tēm Królestwem.

W skutek tego śpieszymy zawiadomić WPanów o tej nchwale, aby pomiędzy Legacyjami Jego Cesarz. Mości taka panowała zgodność, jaką wspomniany Monarcha onym we wszystkiem, co się dotyczyć jego służby, zachowywać rozkazał. (Podp.) Margra. de Rezende. Vicebra. de Itabayana. (G. W.)

Wielka Brytania i Irlandyja.

P. Calcraft mianowany jest Jeneralnym Płanikiem wojennym i w d. 16. z. m. wykonał przysięgę jako członek Rady tajnej. P. Croker został równie do Rady tajnej powołany.

Podług Gazet Angielskich, Portugalczycy zbiegli do Anglii, powracający teraz do oyczyzny podzieleni są na dwa stronnictwa; między nimi a Jeneralem Saldanha zaszły mocne spory. Hr. Taipa chciał się bić, lecz nie dopuszczono tego pojedynku. Jednakowoż sądzą, że nowe zatargi wynikną w podróży.

Dokończenie obrad Izby niższej na posiedzeniu w d. 9. z. m. dotyczących się interesów Portugalskich, przerwanych w przeszłym Nrze. Gazety naszej:

Co się dotyczyć trzeciego pytania, rzekł dalej P. Peel, mianowicie: Jakie są terażniejsze stosunki między tym krajem a Portugaliją? oznajmiam przezacnemu Panu (P. Devenport), iż w tej chwili polityczne obowiązki Posła Angielskiego w Lizbonie są zawieszane. (Słuchajcie!) Jakiej osnowy były instrukcje dane Posłowi Angielskiemu, okazuje się, jak sądzę, dosyć z tego faktu. Ponieważ przezacny Pan uczynił wzmiankę o wychowaniu Dom Miguela w Wiedniu, — przeto obowiązany jestem oświadczyć, że Posł Austrijski w Lizbonie działał zupełnie zgodnie ze sposobem myślenia rządu Angielskiego. (Słuchajcie, słuchajcie!) Sądzę, że postępowanie Dworu Austrijskiego i Posła Austrijskiego w Lizbonie jest takie, jak i Dworn Angielskiego. (Słuchajcie!) Przezacny Pan na wstępie do swoich pytań obwinił mocno pewną osobę (Dom Miguela), która nie ma sposobności bronięcia się. — Zwrócić muszę uwagę Izby, iżby przezacni Panowie, skoro obwinienia tego rodzaju przeciwko komubądź wnoszą, zawsze z największą sumiennością rozpoznawali świadectwa, na których oparte są tak ciężkie i ważne obwinienia. Nie po-

winięby nikt lekkomyślnie i nierozważnie oskarżać kogoś o zbrojstwo w Senacie Angielskim, kiedy oskarżony nie ma sposobności bronięcia się. (Stuchajcie!) — Sir A. Mackintosh rzekł: Z radością słuchałem oświadczenia przezacnego Pana (P. Peel), że rząd Angielski, jakoteż wszystkie inne Europejskie, zawiesiły swoje dyplomatyczne związki z teraźniejszymi władzami w Portugalii. Takie zawieszenie znaczy to, co oświadczyło, że teraźniejszy naczelnik onego jest gwałtownikiem i uzurpatorem, oraz pochwalił usiłowania owych wiernych Portugalczyków, którzy jeli za oręż przeciwko strasznej uzurpacji i na obronę prawej władzy konstytucyjnej wolności. Jakiegokolwiek jest zdanie moje, co się dotyczy czasu obranego do wyciągnięcia wojska w Portugalii, jednakże cieszę się w pewnym względzie, że wojska te tak wczesnie wyszły. Roku przeszłego i teraźniejszego powiedziano nam, że lud Portugalii zamknięty w niewoli, że sam oddany jest despotyzmowi Dom Miguela; że Anglija dała mu Konstytucyję i gwałtownie mu takową narzuciła. Teraz lud Portugalii ukarał te kłamliwe twierdzenia. Od czasu, jak wojsko Angielskie wyciągnięto, powstał on dla utrzymania swojej wolności, zniszczenia tyranii, zepchnięcia uzurpacji i wspierania powagi swojego prawego Monarchy. Nawet, czego Boże zachowaj, gdyby usiłowania jego nie zostały pomyslnym uwiecznionym skutkiem, już dosyć uczynił dla usprawiedliwienia swojego charakteru i wdania się Anglii, które niczem innym nie było, jak tylko dochowaniem traktatów, a co niektórym w kraju naszym zdawało się być godnym kary; — jedynie przestrzyganie to traktatów, spowodowało nas do wspierania Monarchy, który swoim poddanym chciał nadać konstytucyję. Zdaje się, jakoby umyślnie zaszyły wypadki, do okazania jawnie bezstronności Anglii w zachowywaniu swoich obowiązków względem Portugalii. Dopełniliśmy powinności naszych ku Portugalii za Monarchii nieograniczonej. Oświadczyliśmy nasze postanowienie bronić Portugalii, gdy podczas zajęcia Hiszpanii przez wojska francuskie znajdowała się w stanie rewolucyi demokratycznej i z równą wiernością broniliśmy roku zeszłego Portugalii, pod Monarchią konstytucyjną. « Mowca nakoniec twierdził uroczyście, że przezacny Pan (Peel) nie dał odpowiedzi na to, co mu się zdawało być najważniejszego w mowie jego przyjaciela. — Na co odpowiedział P. Peel: «Istotnie zapomniałem zawiadomić się o mniemanej korespondencyi, jaka zajęła miała między pewnym Członkiem wysokiego stanu szlacheckiego tego kraju, a pewnymi władzami portugalskimi» P. E. Davenport: Twierdzą, że pewien wyso-

kiego stopnia, i ważny urząd w wydziale artyleryi sprawujący (Marszałek Berefford) pisał do osób teraźniejszego rządu portugalskiego i onych zachęcał do dalszego postępu, ponieważ systemat Dom Miguela jest tu w kraju wspierany. « Tu oświadczył P. Peel, iż o tych mnie nanych listach nic nie wie; nie może powiedzieć, czyli podobne listy były pisane lub nie; lecz tyle może najwyraźniej zapewnić, że nikt, wyjąwszy Posła Angielskiego w Lizbonie, nie jest upoważniony do objawienia zdania rządu angielskiego. Dalej dodał, iż jeźliby kto myślał, że rząd pochwała postępowanie Portugalii w czasach ostatnich, lub patrzy na nie inaczej, jak to okazał przez zawieszenie obowiązków Posła Angielskiego, zatem względnie sposobu myślenia rządu w ogólności, i względem każdej osoby, takowy składający, w wielkim zostaje błędzie. — Sir J. Mackintosh rzekł, iż słowa przezacnego Pana tak zrozumiął, że jeżeli pewna osoba, która w kraju na wysokim zostaje stopniu, a która dawniej w Portugalii wysoki urząd sprawowała, i zdaje się być ogniwem łąjącącym obadwa kraje, pisała listy do Ministrów portugalskich, w tym celu, aby teraźniejsze powstanie wszcząć i wzniecić, a które śród takich okoliczności, mogłoby być miane za wyraz sposobu myślenia rządu angielskiego, przezacny Pan treści owych listów zupełnie zaprzecza. — Pan Peel rzekł: Jeżeli pisano listy, wyrażające, że rząd, lub jakiegokolwiek onegoż członek, to, co zacytował i uczony Pan nazwał uzurpacją Dom Miguela przeciwko konstytucyi Dom Piedra, pochwała, lub na to inaczej, jak z największą patrzy niechęcią, zatem korespondent zostawał w zupełnym błędzie względnie sposobu myślenia rządu. — Sir J. Mackintosh: «Pytam się: Czyli przezacny Pan gani zdanie, które jak slychać, wspomniane listy w sobie zawierają?» P. Peel: «Nie inaczej, zupełnie, — stanowczo.» — Tak się zakończyła ta scena na posiedzeniu Izby niższej; w d. 9, poczem Izba zamieniła się w Wydział skarbowy, w którym głosowano na różne sumy.

(G. W.)

Francyja.

Król i Delfin powrócili w d. 18. Czerwca z Compiegne do St. Cloud. Xiężna Berry w podróży swojej na zachód nocowała w dniu 17. w Blois.

Raport Ministra spraw duchownych do Króla ogłoszony z królewskim postanowieniem (zobacz przeszły numer gazety naszej) liczy, że w latach 1805 do 1820 liczba nowo wyświęconych katolickich księży mniejszą była o 1523 od liczby zmarłych; że wprowadzić przez udoskonalenie duchownych średnich szkół. od 1821 do 1828,

liczba nowo wyświęconych o 2289 była większa jak umarłych, jednakże jeszcze nie jeden upłynął rok zanim ilość francuskiego katolickiego duchowieństwa zaspokoi istotną potrzebę kościoła.

Na posiedzeniu Izby Parów w d. 17. Czerwca rozpoczęto rozprawę dotyczące się prawa o wyborach. Słuchani byli: PP. Forbin de Isars (którego mowę Knryjer Francuski jako nader namiętną i zadziwiającą wystawia, a Gazeta Francuska niezmiernie chwali), Vicehr. Castelbajac, przeciwno, Hr. Lemercier za, a Marg. Rouge o projekcie; dnia następującego również tym samym prawem trudniła się Izba.

Izba Deputowanych rozpoznawała w d. 11. Czerwca Artykuł 5. projektu do prawa o druku i takowy bez dyskusyi przyjęła.

W dniu 17. postanowiła Izba, aby w czasie, kiedy biera projektem P. Labbey de Pompieres mając być zatrudnione, naprzód aż po rozdaniu jego mowy i do końca dyskusyi o prawie druku nie nie stanowiono. Z prawa o druku przyjęto na tym posiedzeniu artykuły 10, 11, 12, 13 i 14.

W dniu 17. Izba Deputowanych przyszedłszy aż do ostatniego artykułu o prawie druku, słuchała na posiedzeniu w d. 18. pierwszy rapport Kommissji skarbowej, mianowicie P. Gautier o budżecie wydatków. Wielu mowców kazało się zapisać za i przeciwko.

Nota podana w d. 5. Czerwca przez Kawalera Barbosa Pannu de la Feronnays:

»Podpisany, sprawujący interesa Króla Jmci portugalskiego, widzi się być zmuszonym do oświadczenia JW. Hrabieciu de la Feronnays, Ministrowi Sekretarzowi stanu w wydziale spraw zagranicznych Króla francuskiego, co następuje:

»Po tem, co świeżo zaszło w Lizbonie przeciwko władzy Króla Piotra IV., przeciw jego prawym następcom, i przeciw Konstytucji nadanej przez niego narodowi portugalskiemu, — niżej podpisany widzi się być przymuszonym do zerwania wszelkich stosunków z obecnym rządem w Portugalii.»

»Niemniej przeto jednak uważa za istną obowiązkami nadane sobie przez władzę prawa, i nie przestanie działać w tym charakterze, dopóki lub sam Monarcha, lub prawni jego zastępcy, inaczej nie postanowią w tym względzie.»

»Tym więcej zaś czuje się być obowiązany do tego kroku, że zasada jego są powszechne formy dyplomatycy w podobnych zdarzeniach, i że przezeń podpisany będzie mógł ciągle czuwać nad interesami Portugalczyków, którzy pozostali wierni prawemu swemu Monarsze.»

»Podpisany przy oświadczeniu tem, robi sobie nadzieję, iż rząd J. K. Mości Króla francu-

skiego zechce godnie ocenić te uczucia, przez które podpisany daje w tej chwili niemyślny dowód wierności swojej ku prawemu Monarsze i przywiązania do władz, jakie on raczył postanowić.»

»Przyczém ma zaszczyt ponowienia JW. Hrabieciu de la Feronnays zapewnień najwyższego poważania.»

W Paryżu, 5. Czerwca 1828 r.

Kawaler de Barbosa.»

Dziennik Semaphore Marselski liczy, że tam, najęte od niejakiego czasu 32 okręty kosztują miesięcznie 129,605 fr.; osada okrętowa wynosi 376 ludzi. Powiększej części zawinęły do Toulonu, i stychać, że niebawem miały wypłynąć do Kadyxu, aby przewieźć do Francyi załogę francuską, która twierdzi tę opuszcza. (W Madrycie mówią, że wojsko to wyjść miało w d. 25. z. m.)

Gazeta powszechna Lugduńska zawiera następujący list z Toulonu, z dnia 13. Czerwca: »Właśnie teraz wypływa dywizya okrętów pod Kapitanem Cavillier, który flagę swoją na okręcie liniowym Marsylija zatknął. Składa się z fregat Amfiritre, Westalka, Bellona i Cybele, z brygów Faucon i Kuryjer, i galijoty bombardyerskiej Hekla; do tego należy oprócz tego 32 okrętów przewozowych, które przed kilkoma dniami z Marsylii przybyły. Wszystkie te okręty opatrzone w żywność i sprzęty na dwa miesiące, co każe wnosić, że są przeznaczone do przewozu jazdy i piechoty. O celu ich wyprawy nic pewnego nie wiadomo; na najwięcej wiary zastępuje wieść, że popłyną do Kadyxu, zabiorą będące tamże wojska i powiozą do wysp Balearskich, które nam Hiszpanija ma odstąpić. Wczoraj zawinęła tu galijota Torche pod Kapitanem Vicehr. Deflotte z Korfu. Depesze, które dla Ministerstwa spraw zewnętrznych przywiezła, postano sztafeta do Paryża. (D. A.)

Niemcy.

Król. Dziennik rządowy Bawarski zawiera z d. 12. Czerwca następujące postanowienie król.

»LUDWIK, i t. d. W celu usunięcia wszelkiej wątpliwości, jaka od niejakiego czasu zachodzi względem pytania, którym urzędnikom wojskowym, w przypadku, gdy onym udzielamy order Ludwika, należą się ozdoby krzyża, czyli medalu honorowego, zostajemy najlaskawiej powołowani postanowić: »Równie tak sama szczeni, jaka względem urzędników cywilnych istnieje, powinna i względem urzędników wojskowych być zachowywaną, i tylko tym, którzy są Radcami dawać będziemy krzyż orderu, zaś innym medal honorowy.»

Tenże sam Numer umieści traktat między Królestwami: Bawarskiem i Wirtemberskiem zawarty w d. 18. Stycznia r. b. dotyczący się wykonania ugody słowej z dnia tegoż. (G.W.)

Rossyja.

Dziennik Odeski z dnia 16. (26.) Czerwea umieścił co następuje:

— Z Odessy d. 16. (28.) Czerwea. —

Wiadomość o wzięciu Braiłowa, umieszczoną w ostatnim numerze tego Dziennika, odebrano tu d. 10. t. m. Z tego powodu odśpiewano aroczyste *Te Deum* w kościele katedralnym d. 13, w obecności N. Cesarzowej Jmci, na podziękowanie Wszechmocnemu za tę chwałę, jaką ta nowa pomyślność dodaje naszemu orężowi.

Onegdaj; N. Cesarzowa Jęjmość opuściła miasto i przeniosła swoje mieszkanie ietnie do domu wiejskiego Barona Rainaud. N. Pani i W. Xiężna Maryja, pożądanego doznają zdrowia.

Dnia 27. b. r. okręt o 84 oziatach będzie spuszczoney z warsztatu w Mikołajowie.

Jenerał Porucznik Hr. Bloeme, Poseł nadzwyczajny i Minister pełnomocny Króla Jmci Duńskiego na dwórze Rossyjskim, przybył do naszego miasta; jedzie ón do głównej kwatery N. Cesarza Jmci.

Komissyja ustanowiona w Odessie za najwyższym rozkazem dla rozpoznania pretensyj poddanych rossyjskich do Pory Otomańskiej od czasu bitwy nawaryńskiej, wzywa wszystkich, którzy takowe pretensyje mają, aby do prózb swoich załączali wszystkie dokumenta, udowodniające ich żądanie. Ci, którzy podali już prozby do Komissyi bez załączenia dokumentów autentycznych, wzywają się, aby takowe bez zwłoki przestali Komissyi.

Na przedstawienie Jenerała Gubernatora Nowej Rossyi, raczył Cesarz Jmć poruczyć administracyją tymczasową Bezarabii rzeczywistemu Radcy stanu Dunajewowi Guber. Taganrog., który wyjechał już do Kiszeniawa. Inspektor Kwarantanny i Kapitan w przystani Podpółkownik Sontag, posuniomy został na Półkownika. — P. Boffa, budowniczy miejski umieszczony został w 9. klasie i mianowany Kawalerem orderu S. Włodzimierza 4 klasy. Owczynników, Burmistrz Odessy i kupiec klasy pierwszej, otrzymał medal złoty na wstędze niebieskiej.

Wiadomości od wojska przeciw Turcyi działającego.

— Z Obozu pod Karasu, 12. Czerwea. —

Oboz Cesarza Jmci wraz z korpusem wojska Jenerała Rudzewicza przeniósł się dzisiaj ra-

no do Karasu, gdzie oczekiwać będzie, dopóki nie zgromadzą się wojska, jak już namieniliśmy w ostatnim numerze.

Wojska nasze zajęły już Braiłow; na mocy kapitulacyi, załoga, której obrona twierdzy była poruczona, zostawiła nam wszystkie artyleryję, jakoteż wszystkie przedmioty, które należały do rządu tureckiego, i powinna być odprowadzona ku Silistryi. Już tysiąc dwieście ludzi tej załogi wyruszyło ku tej twierdzy pod zastoną półku Permshiego; nie mamy dokładnej wiadomości o liczbie dział i sztandarów, ni też o ilości zapasów różnego rodzaju zabranych w Braiłowie; goniec z tą wiadomością wystany nie przybył jeszcze do głównej kwatery Cesarza Jmci.

W Matczynie dostało się w moc naszę dział 87, broniących twierdzy, znaczna ilość prochu, kul, broni, wielkie składy pszemicy i jęczmienia, 4 chorągwie, jakoteż wszystkie statki flotylli tureckiej, które uszły w potyczce w d. 28. z. m. Przy tej sposobności dowiedzieliśmy się, że Achmet Bej, Komendant tej flotylli, poległ w tej potyczce w chwili, w której chciał się dostać do Braiłowa na statku lekkim.

Dzisiaj rano przysłał Jenerał Rüdiger Cesarzowi Jmci klucze Kustendzi, która w d. 8. silnie dawała ognia. Półk Xięcia Wellingtona wszedł pierwszy do tej twierdzy o godzinie drugiej z południa. Załoga poddała się pod warunkiem, aby została odprowadzoną do Pravodi. W Kustendzi znaleźliśmy dział 56; okręty nasze kupieckie w liczbie 26 ładowne żywnością, zawinęły z Odessy do tego miasta. Zajęcie tego miasta bardzo jest ważne dla zaopatrzenia wojska w przyszłości. Seraskiér Hussein Pasza, który znajduje się w Szumli na czele jak mówią 50,000 ludzi, posłał rozkaz do wojska składającego załogę Kustendzi, a którego część rozprószyła się była przy przejściu Dunaju, aby twierdzy tej broniło do ostateczności. Goniec niosący ten rozkaz nie uszedł baczności naszych kozaków i został schwypany.

We dwie godziny po odebraniu wiadomości o poddaniu się Kustendzi, Cesarz Jmć otrzymał doniesienie o poddaniu się Hirsowey; Jenerał Lejtnant Xiążę Madatów zajął tę twierdzę. Tysiąc dwieście ludzi wojska regularnego składało jęj załogę, lecz mieszkańcy, którzy ją mieli wspierać, nie chcieli się bronić, i poddając się oświadczyli, iż nie pójdą do Silistryi, gdzie mieli być zaprowadzeni wraz z resztą załogi, ponieważ uważają za rzecz niepotrzebną: bić się.

W Hirsowie zabraliśmy 14 chorągwi, dział 92, moździerzów 6, 50 tys. kul, 3500 pudów prochu, i znaczne zapasy jęczmienia i żyta.